

Protokoll fört vid pleniföredragning

Lagberedningen

Lag 2

Närvarande
VT, HJ, RH, AH-J, AH, FK

Frånvarande
CW

Justerat
Omedelbart

Ordförande
Lantråd
Veronica Thörnroos

Föredragande
Minister
Fredrik Karlström

Protokollförare
Lagberedare
Matias Pentti

Nr 9

Republikens presidents meddelande om att hinder inte föreligger för ikraftträdande av

- 1) landskapslagen om tillämpning på Åland av lagen om gödselmedel samt
- 2) landskapslagen om ändring av 1 § landskapslagen om marknadskontrollen av vissa produkter.

ÅLR 2023/132

Beslut

Landskapsregeringen beslöt att landskapslagarna ska träd i kraft den 1 oktober 2023 samt att de ska utfärdas och publiceras i ÅFS.

Nr 10

Förslag till landskapsförordning om tillämpning på Åland av statsrådets förordning om användning av gödselprodukter och naturgödsel som innehåller fosfor.

ÅLR 2023/580

Beslut

Landskapsregeringen beslöt att landskapsförordningen ska utfärdas och publiceras i ÅFS.
Bilaga: förordningen

Nr 11

Förslag till landskapsförordning om ändring av landskapsförordningen om miljöersättning, ersättning för ekologisk produktion och ersättning till områden med naturliga begränsningar.

ÅLR 2023/6856

Beslut

Landskapsregeringen beslöt att landskapsförordningen ska utfärdas och publiceras i ÅFS.
Bilaga: förordningen

Nr 12

Förslag till landskapsförordning om ändring av 28 §
landskapsförordningen om verkställighet av areal- och
djurbaserade ersättningar.
ÅLR 2023/6858

Beslut

Landskapsregeringen beslöt att landskapsförordningen ska utfärdas och publiceras i ÅFS.
Bilaga: förordningen

LANDSKAPSFÖRORDNING om tillämpning på Åland av statsrådets förordning om användning av gödselprodukter och naturgödsel som innehåller fosfor

Utfärdad i Mariehamn den 7 september 2023

Med stöd av 10 § landskapslagen (2023:73) om tillämpning på Åland av lagen om gödselmedel föreskrivs:

1 §

Förordningens tillämpningsområde

Med de avvikelser som anges i denna förordning och som följer av landskapslagen (2023:73) om tillämpning på Åland av lagen om gödselmedel ska statsrådets förordning om användning av gödselprodukter och naturgödsel som innehåller fosfor (FFS 64/2023), nedan kallad *riksförordningen*, tillämpas på Åland.

2 §

Allmänna bestämmelser

Den i 1 § nämnda riksförordningen ska tillämpas på Åland sådan den lyder när denna förordning träder i kraft. Sker därefter ändringar i riksförordningen ska de ändrade bestämmelserna tillämpas på Åland från det att de träder i kraft i riket om inte annat följer av denna förordning.

Utan hinder av det föregående ska ändringarna av riksförordningen inte gälla på Åland innan ändringarna publicerats på svenska språket.

Hänvisas i riksförordningen till bestämmelser i rikslagstiftningen vilka äger motsvarighet i landskapslagstiftningen ska hänvisningarna avse bestämmelserna i landskapslagstiftningen.

3 §

Avvikelser

Hänvisningarna i riksförordningen till dess bilaga 1 ska, när de tillämpas på Åland, avse bilaga 1, tabell 1 i denna förordning.

Den skördenivå som fosformängden för lök baserar sig på är på Åland 30 000 kg/ha. En högre fosforgiva får användas om en högre skördemängd per hektar uppnåtts under något av de fem tidigare skördeåren i enlighet med justeringstabellen i bilaga 1 till denna förordning. Den skiftesvisa skördenivån räknas genom att dividera löskörden på hela gården med arealen för de skiften som lök har odlats på eller genom att på något annat sätt visa att skördenivån har blivit uppnådd på ifrågavarande skiften.

Vad som i 5 § 1 mom. 1 punkten i riksförordningen föreskrivs om den högsta tillåtna mängden fosfor per hektar ska inte tillämpas på Åland i fråga om följande grödor:

1) plantskoleväxter, jordgubbar, hallon, vinbär och frukt vars bördighetsklass är 7 enligt bilaga 1, tabell 1 i denna förordning samt

2) örter, frökryddor och andra växter som ligger i bördighetklass 6–7 enligt bilaga 1, tabell 1 i denna förordning.

Övergångsbestämmelsen i 13 § 1 mom. i riksförordningen ska inte tillämpas på Åland.

Den övergångsperiod som anges i 13 § 2 mom. fjärde meningen i riksförordningen ska inte tillämpas på de stallgödselundantag som avses i bilaga 1, tabell 1 i denna förordning.

4 §

Förvaltningsuppgifter

De förvaltningsuppgifter som enligt den i 1 § nämnda riksförordningen ankommer på riket ska på Åland handhas av landskapsregeringen, såvitt fråga är om uppgifter som faller inom landskapets behörighetsområde.

5 §

Ikraftträdande

Denna förordning träder i kraft den 1 oktober 2023.

Bestämmelserna i 10 och 11 §§ i riksförordningen ska tillämpas på Åland först från och med den 1 januari 2027.

Mariehamn den 7 september 2023

VERONICA THÖRNROOS
lantråd

Fredrik Karlström
föredragande minister

Bilaga 1

Tabell 1. Maximigivor av fosforgödning (kg/ha/år) på basis av bördighetsklass.

Bördighetsklass	1	2	3	4	5	6	7
Gröda							
Spannmål, oljeväxter, baljväxter (se också tabell 2)	34	26	16	10	5		
' stallgödselundantag*	34	26	16	15	15	10	10
Ett- och fleråriga vallar	46	38	30	20	11	10	
' stallgödselundantag*	46	38	30	30	20	10	10
* Fosformängderna är endast tillåtna när stallgödsel från husdjur används vid fosforgödningen. Stallgödselundantaget får inte tillämpas på områden som ligger närmare ett vattendrag än 25 meter. På stallgödselundantaget får tillämpas fosforutjämning, men inte justeringar på basis av skördenivån.							
Betesmark	24	16	8	5	5		
Potatis	50	50	50	50	35	20	15**
** Justering med 0,5 kg P/ha per ton över 30 ton							
Sockerbeta	63	63	50	43	25	15	5
Anda växter åkerodling	30	20	15	10	5		
Plantskoleväxter	60	60	40	30	20	10	
Jordgubbar, hallon, vinbär	35	35	30	20	10	5	
Andra bär	63	63	60	43	25	15	5
Frukt	40	40	35	30	20	10	
- Vid anläggningsskede	85	85	70	60	40	25	10****
Kål och lökväxter	60	60	50	40	30	20	10
Justering enligt skördenivå för lök		40 ton/ha	93	66	55	33	20
		50 ton/ha	116	83	65	42	25
Rotfrukter	60	60	50	40	30	20	10****
Baljväxter, färsk skörd	50	50	35	20	10	10	10****
Andra grönsaker	60	60	50	40	30	20	10****
Örter och frökryddor, andra växter	30	30	15	10	5		
**** Startfosfor kan ges om sådden eller planteringen görs före mitten av maj							

Tabell 2. Maximala tillskott (kg/ha/år) till fosforgödslingsmängderna på basis av uppnådd skördenivå av spannmål och oljeväxter

kg P/ha	0	3	6
Spannmål	4000	5000	6000
Oljeväxter	1750	2250	2750

LANDSKAPSFÖRORDNING om ändring av landskapsförordningen om miljöersättning, ersättning för ekologisk produktion och ersättning till områden med naturliga begränsningar

Utfärdad i Mariehamn den 7 september 2023

Med stöd av 5 § 3 mom., 6 § 6 mom., 7 § 6 mom., 8 § 5 mom. 10 § 3 mom., 29 § 2 mom., 32 § 5 mom., 34 § 5 mom., 35 § 4 mom., 40 § 2 mom. och 41 § 2 mom. landskapslagen (2023:17) om finansiering av landsbygdsnärningar **ändras** 2 § 1 mom. 19 punkten, 14 § 6 mom., 26 § 8 mom., 27 § 4 mom., 28 § 9 mom., 29 § 12 mom., 30 § 10 mom., 37 § 4 mom. landskapsförordningen (2023:32) om miljöersättning, ersättning för ekologisk produktion och ersättning till områden med naturliga begränsningar, av vilka 26 § 8 mom. sådan den lyder i landskapsförordningen 2023/56, som följer:

2 §

Definitioner

19) *lagen om gödselmedel* lagen om gödselmedel (FFS 711/2022) vilken är tillämplig i landskapet i enlighet med landskapslagen (2023:73) om tillämpning i landskapet Åland av lagen om gödselmedel.

14 §

Gårdsomfattande miljöåtagande

Som ett krav på miniminivå för åtgärden ska vid användning av växtskyddsmedel iaktas de allmänna principerna för integrerat växtskydd enligt 4 § 1 mom. 7 punkten rikslagen om växtskyddsmedel, 6 § 2 mom. lagen om gödselmedel, 9 § statsrådets förordning om användning av gödselprodukter och naturgödsel som innehåller fosfor (FFS 64/2023), 9 § andra meningen Ålands landskapsregerings beslut (2016:41) om begränsning av utsläpp i vatten av nitrater från jordbruket, och verksamhetskrav 7 i bilaga III till EU-förordningen om strategiska planer.

26 §

Främjande av cirkulär ekonomi

Som ett krav på miniminivå för åtgärden ska iaktas 6 § 2 mom. i lagen om gödselmedel och 6 § 1–4 mom., 6 mom. och 8 mom. 1–4 meningen samt 7 § Ålands landskapsregerings beslut om begränsning av utsläpp i vatten av nitrater från jordbruket. Som ett krav på miniminivån ingår dessutom att materialet som sprids väljs utgående från spridningsplatsen så att den högsta tillåtna mängden som avses i 6 § 5 mom. och 7 mom. Ålands landskapsregerings beslut (2016:41) om begränsning av utsläpp i vatten av nitrater från jordbruket och i landskapsförordningen (2023:xx) om tillämpning på Åland av statsrådets förordning om användning av gödselprodukter och naturgödsel som innehåller fosfor inte överskrider de minimimängder som enligt 2 och 4 mom. måste spridas per hektar.

27 §

Odling av dragväxter för bin

Som ett krav på miniminivå för åtgärden ska iaktas verksamhetskrav 7 i bilaga III till EU-förordningen om strategiska planer samt 7 §, 12 § 2 mom., 14 § 1–4 mom. och 17 § 1 mom. lagen om växtskyddsmedel.

28 §

Anläggning av gräsbevuxna skydds-zoner

Som ett krav på miniminivå för åtgärden ska iakttas 4 kap. 8 § och 5 kap. 2 § vattenlagen (1996:61) för landskapet Åland, 5 § vattenförordningen (2010:93) för landskapet Åland, 5 § landskapslagen 2008:124) om miljöskydd, 7 § statsrådets förordning om krav enligt Europeiska unionen och de nationella stöden till jordbrukare avseende god jordbrukshävd och goda miljöförhållanden samt verksamhetskraven 3 och 4 i bilaga III till EU-förordningen om strategiska planer.

29 §

Naturbetesskötsel

Som ett krav på miniminivå för åtgärden ska iakttas verksamhetskraven 3 och 4 i bilaga III till EU-förordningen om strategiska planer. De naturbeten som finns utanför dessa områden ska skötas så att ingen sådan naturskada som avses i 2a § landskapslagen (1998:82) om naturvård uppstår.

30 §

Riktade skötselåtgärder på naturbeten

Som ett krav på miniminivå för åtgärden ska iakttas verksamhetskraven 3 och 4 i bilaga III till EU-förordningen om strategiska planer. De naturbeten som finns utanför dessa områden ska skötas så att ingen sådan naturskada som avses i 2a § landskapslagen (1998:82) om naturvård uppstår.

37 §

Åtagande om ekologisk produktion

Som ett krav på miniminivå för åtgärden ska iakttas 6 § statsrådets förordning om krav enligt Europeiska unionen och de nationella stöden till jordbrukare avseende god jordbrukshävd och goda miljöförhållande, 6 § 2 mom. lagen om gödselmedel, 9 § Statsrådets förordning om användning av gödselprodukter och naturgödsel som innehåller fosfor, 5, 6, 7 och 9 §§ Ålands landskapsregerings beslut (2016:41) om begränsning av utsläpp i vatten av nitrater från jordbruk och verksamhetskrav 7 i bilaga III till EU-förordningen om strategiska planer. Vid användning av växtskyddsmedel ska de allmänna principerna för integrerat växtskydd enligt rikslagen om växtskyddsmedel iakttas

Denna förordning träder i kraft den 1 oktober 2023.

Åtgärder som verkställigheten av förordningen förutsätter får vidtas innan förordningen träder i kraft.

Mariehamn den 7 september 2023

VERONICA THÖRNROOS

lantråd

Fredrik Karlström
föredragande minister

LANDSKAPSFÖRORDNING om ändring av 28 § landskapsförordningen om verkställighet av areal- och djurbaserade ersättningar

Utfärdad i Mariehamn den 7 september 2023

Med stöd av 50 § 4 mom., 51 § 6 mom., 53 § 2 mom., 54 § 4 mom., 55 § 3 mom., 61 § 4 mom., 64 § 4 mom., 66 § 2 mom. och 68 § 3 mom. landskapslagen (2023:17) om finansiering av landsbygdsnärningar **ändras** 28 § 1 mom. 3 punkten och 3 mom. landskapsförordningen (2023:55) om verkställighet av areal- och djurbaserade ersättningar, som följer:

28 §

Minskningar och påföljder till följd av försummelse av krav på miniminivån för miljöersättning och ersättning för ekologisk produktion

Av de krav på miniminivån som hör till miljöersättningen gäller följande på gårdsnivå:

- 1) 7 och 10 §§ statsrådets förordning om krav enligt Europeiska unionen och de nationella stöden till jordbrukare avseende god jordbrukshävd och goda miljöförhållanden (FFS 1384/2022).
- 2) 7 §, 12 § 2 mom., 14 § 1–4 mom. eller 17 § 1 mom. lagen om växtskyddsmedel (FFS 1563/2011).
- 3) 6 § 5 mom., 7 mom. och 8 mom. andra och tredje meningen samt 7 § Ålands landskapsregerings beslut (2016:41) om begränsning av utsläpp i vatten av nitrater från jordbruk.

Gårdsspecifika krav på miniminivå för ersättning för ekologisk produktion är 5 §, 6 § 5 mom., 7 mom., 8 mom. andra, tredje och sista meningen, 7 och 9 §§ till den del som gäller kväveanalys av stallgödsel Ålands landskapsregerings beslut om begränsning av utsläpp i vatten av nitrater från jordbruk. Andra krav på miniminivå för ersättning för ekologisk produktion än de som nämns ovan är skiftesspecifika krav. På försummelse av ett skiftesspecifikt krav tillämpas de minskningar och påföljder som avses i 24 §. Konstateras en ringa försummelse i fråga om iakttagandet av ett krav på skiftesspecifikt miniminivå, kan sökanden ges en anmärkning.

Denna förordning träder i kraft den 1 oktober 2023.

Åtgärder som verkställigheten av förordningen förutsätter får vidtas innan förordningen träder i kraft.

Mariehamn den 7 september 2023

VERONICA THÖRNROOS
lantråd

Fredrik Karlström
föredragande minister